

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Osiedla Kapuściska

adres korespondencyjny: 85-810 Bydgoszcz 10, skrytka pocztowa 42, tel. kontaktowy: 606-213-254, nr KRS 0000307045

Bydgoszcz, 20 maja 2009 r.

**Pan
Zbigniew Pałka
Dyrektor Wydziału Gospodarki
Komunalnej i Ochrony Środowiska**

Wnioski i uwagi do Uzupełnionego Raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia pn. Budowa Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów komunalnych zlokalizowanego w Bydgoskim Parku Przemysłowym z kwietnia 2009.

Na wstępie przed uwagami merytorycznymi do dokumentu chcielibyśmy zwrócić uwagę na fakt, iż niezrozumiały jest dla członków Stowarzyszenia Na Rzecz Rozwoju Osiedla Kapuściska pośpiech w jakim powstają kolejne dokumenty i zapadają decyzje dotyczące tej inwestycji.

Podczas spotkań konsultacyjnych w listopadzie 2008 roku Przedstawiciele Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska zapewniali, iż następnym krokiem w postępowaniu dotyczącym budowy ZTPOK, będzie przygotowanie trzech dokumentów Studium Wykonalności dla każdej z trzech lokalizacji. Zapewniono jednocześnie, że do tego czasu postępowanie będzie dotyczyło wszystkich trzech lokalizacji (informację na temat zamieszczono także na stronie 321 Raportu).

W dniu 6 lutego 2009 roku w piśmie przesłanym z Międzygminnego Kompleksu Unieszkodliwiania Odpadów PRO NATURA do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska napisano, że „Ostateczny wybór lokalizacji i wariantu technologicznego całości instalacji dla ZTPOK, którego elementem będzie m.in. wybór metody oczyszczania spalin, będzie dokonany po przeprowadzeniu analizy ekonomicznej w Studium Wykonalności dla planowanego przedsięwzięcia.” Tymczasem już 27 lutego 2009 na wniosek tego samego Międzygminnego Kompleksu Unieszkodliwiania Odpadów PRO NATURA Prezydent Bydgoszczy zawiesił postępowanie dla dwóch z trzech lokalizacji. Z ujawnieniem tego faktu opinii publicznej (a więc także mieszkańcom zainteresowanym postępowaniem dotyczącym

budowy ZTPOK) zwlekano do 20 kwietnia, kiedy to wydano stosowne zawiadomienie, pod którym podpisał się Pan Zbigniew Pałka, Dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska. Tego samego dnia ujawniono Uzupełniony Raport oraz poinformowano o możliwości zgłaszania uwag do niego, co niniejszym czynimy.

Wnioski i uwagi merytoryczne do Raportu:

Strona 16

W stosunku do poprzedniego dokumentu osiedle Kapuściska zbliżyło się zdaniem przygotowujących Raport o 0,7 kilometra (z Raportcie z kwietnia 2009 odległość ta wynosi 3,5 km, w Raportcie z września 2008 było to 4,2 km). Dowodzi to kompletnej indolencji osób przygotowujących Raport, oraz ich braku znajomości terenu.

Podane nowe wartości nadal budzą zastrzeżenia – według pomiarów dokonanych na mapie Google Earth najbliższe budynki mieszkalne osiedla Łęgnowa są aż 1,5 km bliższe działki przewidzianej pod spalarnię, niż to podano w Raportcie.

Pominięto całkowicie osiedle Glinki, tymczasem wielorodzinne budynki tego osiedla są oddalone od potencjalnej lokalizacji spalarni o około 3,5 km.

Prosimy zatem u uwzględnienie prawdziwych odległości do zabudowań mieszkalnych.

Strona 28

Podano, iż „W celu dodatkowego zabezpieczenia przed przedostawaniem się odorów z bunkra do otoczenia planuje się – jako wynik konsultacji z mieszkańcami Bydgoszczy – zastosowanie dwustopniowej blokady rozprzestrzeniania się odorów w postaci hali rozładunkowej, do której wjeżdżały będą samochody dostarczające odpady.”

Pragniemy zauważyć, że członkowie Stowarzyszenia brali udział we wszystkich spotkaniach konsultacyjnych i ten szczegół technologiczny nie był przedmiotem żadnych ustaleń, uzgodnień i pertraktacji z mieszkańcami. Prosimy o wykreślenie fragmentu „jako wynik konsultacji z mieszkańcami Bydgoszczy” jako nieprawdziwego i wprowadzającego w błąd. Zastosowanie dodatkowego zabezpieczenia może być traktowane wyłącznie jako własna inicjatywa autorów Raportu.

Strona 51

Przedstawiono ten sam rysunek, co w Raportcie z września 2008, który tym razem zamiast „Elementów pieca z paleniskiem rusztowym” ma ilustrować „Schemat paleniska rusztowego zintegrowanego z kotłem odzyskowym”. Zmieniono opis szczegółowy, pozostawiając oznaczenia cyferek w tym samym miejscu. To kolejny dowód nieprofesjonalnego podejścia autorów Raportu do jego Uzupełnienia. Wnosimy o przedstawienie w tym miejscu poprawionego rysunku schematu.

Strona 56

Jako podparcie dla wyboru technologii oczyszczania spalin przedstawiono zestawienie z lat 2000-2001. Aktualne wyniki podobnego zestawienia dostępne w Internecie pochodzące z 2008 roku znacznie odbiega od przedstawionego w Raporcie. Proszę zatem o uzupełnienie tabeli o aktualne dane, bowiem 8 lat w technologii spalania to cała epoka i nie można sugerować – co czynią autorzy Raportu – wyboru technologii na podstawie tak starych danych.

Strona 83

Z tabeli 3.13 przedstawiającej „Stężenia składników zanieczyszczeń w spalinach za kotłem (spaliny surowe) w instalacji przekształcania odpadów komunalnych” usunięto informacje o emisji podtlenku azotu, CO₂ oraz pary wodnej (H₂O). Dane te były zawarte w poprzedniej wersji raportu.

Z tabeli 3.14 przedstawiającej „Uśredniony ładunek zanieczyszczeń (unos) w spalinach za kotłem (spaliny surowe) instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych” usunięto informacje o emisji podtlenku azotu, CO₂ oraz pary wodnej (H₂O). Dane te były zawarte w poprzedniej wersji raportu.

Czy oznacza to, że nie przewiduje się emisji tych substancji, czy też autorom Raportu przyświecał inny cel, gdy wprowadzano tę zmianę?

Strona 88

Z wykazu opisu substancji szkodliwych emitowanych do powietrza jako skutek spalania śmieci usunięto w porównaniu z poprzednim Raportem: jodowodór oraz jod, bromowodór oraz brom, Polichlorowane bifenyle, Poliarymatyczne węglowodory oraz metan. Czy oznacza to, że substancje te nie będą emitowane do powietrza w żadnych, nawet minimalnych, ilościach, czy też autorom Raportu przyświecał inny cel w usunięciu tych substancji?

Strona 96

Z tabeli 3.25 usunięto informację o poziomie emisji CO. Jaki autorom Raportu przyświecał cel w usuwaniu tej informacji?

Strona 97

Z tabeli 3.26 usunięto informację o poziomie emisji CO. Jaki autorom Raportu przyświecał cel w usuwaniu tej informacji?

Z tabeli 3.27 usunięto informację o poziomie emisji CO. Jaki autorom Raportu przyświecał cel w usuwaniu tej informacji? Dane dotyczące ilości substancji powstających w wyniku zastosowania metody półsuchej i mokrej oczyszczania spali różnią się zdecydowanie od danych zawartych w Raporcie z września 2008. Z czego wynikają te różnice? Czy oznacza to, że w Raporcie z września 2008 przedstawiono błędne wyliczenia? Prosimy o szczegółowe wyjaśnienie przyczyny tych różnic.

Strona 141-144

W tabeli 5.1 przedstawiono błędne oceny punktowe w zakresie kosztów kompromisu społecznego.

W trakcie spotkań konsultacyjnych, w których uczestniczyli członkowie Stowarzyszenia, można było zaobserwować, że prawie wszyscy przybyli na spotkania mieszkańcy byli przeciwko budowie ZTPOK na terenie BPP oraz przy ECII.

Ponadto w listopadzie 2008 roku do Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska wpłynęło blisko 300 indywidualnych wniosków mieszkańców Kapuścisk i Łęgnowa, w których obywatele wyraźnie napisali: „uważam, że wskazane lokalizacje: na terenie Elektrociepłowni EC II przy ul. Energetycznej oraz w Bydgoskim Parku Przemysłowym przy ul. Wojska Polskiego 65 znajdują się zbyt blisko osiedli mieszkaniowych (Łęgnowo czy Kapuściska) i tym samym nie powinny być brane pod uwagę jako potencjalne miejsca budowy ZTPOK”.

W procesie konsultacji społecznych wyrażano jednak ogólną aprobatę dla budowy ZTPOK przy MKUO ulicy Prądocińskiej. Nie zgłoszono także pisemnie żadnej – przynajmniej według naszej wiedzy – krytycznej oceny tej lokalizacji.

Gdyby przyjąć taką ocenę, to w kategorii „koszty kompromisu społecznego” punkty powinny być przyznane następująco: MKUO Bydgoszcz – 6, BPP – 1, EC II 1. Gdyby tak się stało, gdyby przyjęto prawdziwą skalę ocen dla lokalizacji, uwzględniającą wnioski z konsultacji społecznych - jak napisano na stronie 141 Raportu, to zupełnie inaczej wyglądałyby końcowe oceny lokalizacji. MKUO Bydgoszcz, BPP, EC II. Tym samym lokalizacja przy MKUO Bydgoszcz uzyskałaby najwyższą ocenę spośród wszystkich lokalizacji. Podejrzewamy, że celowo nie podano w Raporcie informacji o protestach społecznych, aby uzasadnić za pomocą oszustwa ograniczenie postępowania do jednej lokalizacji w BPP.

Wnoskujemy zatem o przyznanie rzeczywistej oceny punktowej i uzupełnienie tabeli o zaproponowane oceny.

Strona 158

Z zadowoleniem należy odnotować fakt uwzględnienia postulatu obniżenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Na tym etapie ustaleń warto by jednak określić dokładnie te wartości dla każdej z substancji.

Strona 160

Przyjęto do obliczeń niewłaściwy współczynnik aerodynamicznej szorstkości terenu. W Raporcie przyjęto, że „w zasięgu 2000 m 100% pokrycia terenu stanowią obszary leśne”.

Nie jest to prawdą, ponieważ w pobliżu znajdują się zakłady przemysłowe. Ponadto w chwili obecnej część pobliskich leśnych terenów została wycięta pod przyszłe zakłady, planuje się także wycinkę w kolejnych latach.

Składamy więc wniosek o

- a) Określenie aktualnego współczynnika szorstkości terenu uwzględniającego zmiany na tym obszarze, jakie zaszyły od obliczeń dokonanych na potrzeby przygotowania pierwszej wersji Raportu z września 2008 roku
- b) Określenie współczynnika szorstkości terenu uwzględniającego zmiany na tym obszarze, jakie są docelowo planowane (skala wycinki drzew i przekształcania pobliskich obszarów leśnych w przemysłowe itd.)
- c) Wykonanie właściwych obliczeń dla obu tych wariantów.

Strona 161

Przyjęto niewłaściwy stan tła zanieczyszczenia powietrza.

Autorzy Raportu w trakcie konsultacji społecznych zasłaniali się faktem, że dane takie otrzymali od Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, jednak nie byli w stanie podać szczegółów tego pisma, w którym otrzymali dane, a także okresu z którego pochodzą dane, miejsca ich pomiaru itd.

Na tym terenie BPP w którym jest planowana inwestycja budowy ZTPOK, według naszej wiedzy nie są prowadzone stałe pomiary stanu zanieczyszczenia powietrza. Badania takie prowadzone na terenie pobliskiego Zachemu, blisko ECII oraz na terenie osiedla Kapuściska wykazują od wielu lat przekroczenia norm emisji. Pisaliśmy o tym jako o uwadze do Raportu z września 2008, zwracaliśmy także uwagę ustnie w trakcie spotkań konsultacyjnych. Aby właściwie ocenić poziom zanieczyszczeń powietrza – uważamy, że przygotowanie Raportu powinno być poprzedzone co najmniej rocznym badaniem zanieczyszczeń dla tej (i wszystkich innych) lokalizacji.

Wnosimy zatem o przeprowadzenie rzeczowych długotrwałych badań zanieczyszczenia powietrza na tym terenie. Wnosimy również o dokonanie nowych obliczeń na podstawie zweryfikowanych aktualnych danych z WIOŚ za rok 2008.

Należy także uwzględnić w tych obliczeniach pełne wyniki odczytów emisji zanieczyszczeń ze wszystkich dużych zakładów przemysłowych działających na terenie BPP oraz w jego pobliżu. W tej chwili wielokrotnie w ciągu roku poszczególne z tych zakładów przekraczają dzienne i roczne normy emisji zanieczyszczeń. Należy więc szczegółowo zbadać jak sytuacja ta będzie wyglądać po uruchomieniu ZTPOK, w którym będą palone różne śmieci, a dzienne poziomy emisji będą miały różne wartości. Wnoskujemy o określenie przemieszczania się tych zanieczyszczeń oraz ich wpływ na zdrowie mieszkańców okolicznych osiedli.

Wnoskujemy także o osobne dokonanie obliczeń uwzględniających planowany stan emisji zanieczyszczeń na terenie Bydgoskiego Parku Przemysłowego i w jego okolicy po uruchomieniu w nim kolejnych planowanych zakładów, przemieszczanie się tych zanieczyszczeń oraz ich wpływ na zdrowie mieszkańców okolicznych osiedli.

Strona 164

Z tabeli 6.3 wykreślono informacje o poziomie emisji CO dla każdej z metod oczyszczania spalin.

Strony 170-223

Do przygotowania mapek rozkładu zanieczyszczeń wykorzystano błędne dane dotyczące tła zanieczyszczeń na tym terenie oraz niewłaściwy współczynnik aerodynamicznej szorstkości terenu.

Ponadto mapki te ograniczają się do terenu inwestycyjnego oraz niewielkiego obszaru dookoła niego. Mapki te powinny obejmować promień 5 kilometrów od obszaru inwestycji, aby zbadać jak zanieczyszczenia z terenu ZTPOK będą się nakładały na zanieczyszczenia z innych sąsiednich zakładów (szczególnie EC II i Zachem) oraz jaki będzie poziom szkodliwych substancji na terenie sąsiednich osiedli. Wnioskujemy więc o dokonanie takich obliczeń i załączenie map obejmujących rozkład zanieczyszczeń na obszarze 5 kilometrów od działki, na której ma być budowana ZTPOK.

Ponadto w związku z dopuszczeniem przez autorów Raportu innych wysokości komina, wnosimy o wykonanie obliczeń i przygotowanie mapek rozkładu stężenia zanieczyszczeń dla każdej z proponowanych granicznych wysokości komina. A także przygotowanie stosownych obliczeń i mapek dla wysokości komina 100 metrów (standard europejski) oraz 150 (standard japoński). Może się bowiem okazać (czego dowodzą dostępne badania przeprowadzane w krajach Europy Zachodniej), że przy wyższej wysokości komina rozkład szkodliwych substancji emitowanych ze spalarni będzie mniej szkodliwy dla mieszkańców.

Wnioskujemy ponadto o wyjaśnienie pisemne – bo unikano odpowiedzi na to pytanie podczas konsultacji społecznych – dlaczego dla standardów technologicznych ZTPOK w Raporcie z września 2008 przyjęto wysokość komina spalarni na poziomie 40 metrów. Czy jednym powodem dla tej decyzji jest fakt, że nad działką przebiega korytarz dla samolotów?

Strona 191

Z tabeli 6.10 usunięto informację o emisji CO zabrakło również informacji na podstawie jakich danych przygotowano tabelę, co jest tym bardziej istotne, że wielkości przyjęte do podobnych obliczeń w Raporcie z września 2008 były diametralnie różne.

Strona 192

Tabele 6.11 oraz 6.12 zawierają jedynie szczątkowe dane dotyczące substancji emitowanych ze spalarni. Prosimy o przedstawienie pełnych danych, podobnie, jak to było w Raporcie z września 2008 r.

Strona 200

Z tabeli 6.15 usunięto informację o emisji CO. Ponadto wnioskujemy o wyjaśnienie różnic w przyjętych w tabelach danych wyjściowych, gdyż różnią się one od tych przyjętych w Raporcie z września 2008 r.

Strona 225

W tabeli 6.20 zabrakło informacji o tlenku węgla.

Strona 229

W punkcie 4 podano błędne dane na temat maksymalnych stężeń i odległości, w których one występują od emitora. Dane te znacząco odbiegają od danych dostępnych dla innych działających spalarni w Europie Zachodniej. Wnosimy zatem o weryfikację danych przez inną firmę zajmującą się dokonywaniem podobnych obliczeń, gdyż najwyraźniej autorzy Raportu nie posiadają odpowiednich kwalifikacji pisząc *„Maksymalne wielkości opadu pyłu występują w odległości 175 m od emitora. Tym samym maksymalne oddziaływanie ZTPOK na jakość powietrza występuje w odległości 175-290 m od emitora. Wymienione odległości maksymalnych obliczonych stężeń zawierają się w granicy działki przewidzianej pod budowę ZPTOK, a rodzaj stosowanej metody oczyszczania spalin nie wpływa na zasięg występowania maksymalnych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu”*.

Strona 249

W poprzedniej wersji Raportu z września 2008 w tabeli 8.2 „Lista potencjalnych oddziaływań na środowisko w fazie eksploatacji” wpływ na jakość powietrza określono jako znaczący. W Raporcie z kwietnia 2009 wpływ na jakość powietrza określono jako nieznaczący. Albo dowodzi to braku kompetencji autorów Raportu i błędnego określenia wpływu na jakość powietrza w poprzednim Raporcie, albo celowej zmiany w Raporcie z kwietnia 2009 aby ukryć prawdziwy wpływ zanieczyszczeń spalarni na jakość powietrza.

Strona 290

W tekście podano nieprawdziwe informacje pisząc: „powołano instytucję Okrągłego Stołu Odpadowego, do uczestnictwa, w którym zaproszono zainteresowane grupy społeczne – pozarządowe organizacje ekologiczne (POE) – statutowo zainteresowane problematyką ochrony środowiska, w tym gospodarką odpadami; stowarzyszenia i organizacje obywatelskie działające na terenie lokalizacji przedsięwzięcia”. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Osiedla Kapuściska pomimo faktu, iż od samego początku aktywnie uczestniczy w postępowaniu dotyczącym budowy ZTPOK, a jego członkowie uczestniczyli we wszystkich spotkaniach konsultacyjnych i rozprawie administracyjnej, nie otrzymało zaproszenia do uczestnictwa w Okrągłym Stole. Stowarzyszenie nie otrzymało do dnia dzisiejszego odpowiedzi na część swoich pism dotyczących postępowania oraz na wnioski złożone podczas rozprawy administracyjnej w marcu 2009 roku. Stowarzyszenia nie uznano do dnia dzisiejszego za stronę postępowania, podobnie jak setek mieszkańców osiedla, którzy składali indywidualnie swoje wnioski do Raportu z września 2008 roku, ponadto Stowarzyszenie nie jest informowane o toczącym się kolejnych etapach postępowania.

Pisanie zatem o tym, że zaproszono do udziału w Okrągłym Stole „stowarzyszenia i organizacje obywatelskie działające na terenie lokalizacji przedsięwzięcia” jest jawnym kłamstwem.

Strona 292

Podano nazwę „Nowiny” dla toruńskiej gazety, w której ukazał się artykuł sponsorowany na temat spalarni. Tymczasem w Toruniu nie ma zarejestrowanej gazety o nazwie „Nowiny” i żadna gazeta pod takim tytułem się nie ukazuje. Skoro – podobno - autorzy Raportu taki artykuł zamieszczali, to chyba powinni wiedzieć, jak nazywa się gazeta, w której miał być zamieszczony. Chyba, że tego artykułu nigdy nie było?

Wnioskujemy o podanie szczegółowych danych na temat badania socjologicznego, o którym jest mowa na tej stronie (sposób wyboru grupy badanej, metodologia badania, dokładne wyniki itd.). Osobne pismo w tej sprawie złożyliśmy do Wydziału Gospodarki komunalnej i Ochrony Środowiska w dniu 15 maja 2009 r.

Według informacji uzyskanych podczas spotkań konsultacyjnych od autorów Raportu, wynika, że ankieta była przeprowadzana w sposób niefachowy, odbiegający od przyjętych standardów. W ankiecie zawarto pytania, które wprowadzają w błąd ankietowanego i zawierają nieprawdziwe informacje („Czy wiedząc, że w zasadzie brak jest szkodliwego oddziaływania ze strony Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów...”) oraz sugerują odpowiedzi („Czy wiedząc, że budowa Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów jest jedynym sposobem...”), co jest niedopuszczalne dla badań opinii publicznej.

Wnosimy zatem o wykreślenie wszelkich informacji na temat tej ankiety z Raportu i nie powoływanie się na nią w przyszłości. Jednocześnie wnosimy o zlecenie przeprowadzenia podobnej ankiety jednej z firm ogólnopolskich zajmujących się profesjonalnie przeprowadzaniem badań opinii publicznej (np. TNS OBOP, Pentor, CBOS).

Poważne zastrzeżenia dotyczą także wyjazdów do Niemiec i Francji mających za cel zwiedzanie funkcjonujących tam spalarni śmieci. Zastrzeżenia wyrażała również przewodnicząca Rady Osiedla Łęgnowo-Wieś, Pani Renata Gazda podczas rozprawy administracyjnej z dnia 23 marca 2009 roku. Pismo z prośbą o szczegółowe wyjaśnienia w tej sprawie złożyliśmy w Ratuszu w dniu 15 maja 2009 roku i po ich otrzymaniu przedstawimy stosowne uwagi na ten temat.

Dziwi fakt, iż autorzy Raportu pominieli informację o drugiej serii spotkań konsultacyjnych z listopada 2008 roku. Może dlatego, iż przy znikomej informacji na ich temat oraz ustaleniu fatalnej godziny ich rozpoczęcia, oraz niesprzyjającego mieszkańcom miejsca organizacji spotkań w Ratuszu, w spotkaniach uczestniczyło (poza pracownikami Ratusza i autorami Raportu) odpowiednio: 15 osób w pierwszym spotkaniu, 5 osób w drugim spotkaniu, 8 osób w trzecim spotkaniu.

Strona 293

Przedstawiono błędny pogląd w kwestii oceny akceptacji budowy ZTPOK na terenie BPP przez społeczeństwo. Autorzy Raportu napisali, iż „Inwestycja uzyskała ogólną akceptację”.

Z przebiegu sześciu spotkań konsultacyjnych, w jakich brali udział mieszkańcy okolicznych osiedli można jednoznacznie wywnioskować, iż 100% wypowiedających się mieszkańców Łęgnowa czy Kapuścisk była zdecydowanie przeciwna budowie spalarni śmieci, a w szczególności w dwóch lokalizacjach: przy EC II oraz w BPP. Negatywny stosunek do spalarni wyrażali także mieszkańcy Kapuścisk i Łęgnowa w trakcie rozprawy administracyjnej w dniu 23 marca 2009 roku. Negatywnie wypowiedali się przedstawiciele Rady Osiedla Kapuściska, Rady Osiedla Łęgnowo oraz Rady Osiedla Bartodzieje.

Ponadto do Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska wpłynęło kilkaset negatywnych opinii dotyczących budowy ZTPOK. Tylko w jednym dniu 27 listopada 2008 roku, wpłynęły pisma 295 mieszkańców, którzy kategorycznie sprzeciwiali się budowie ZTPOK w dwóch lokalizacjach: przy EC II oraz w BPP.

Nie ma zatem ani jednej przesłanki za tym, aby twierdzić, iż „Inwestycja uzyskała ogólną akceptację”. Chyba, że jako zgodę na budowę ZTPOK autorzy Raportu przewrotnie traktują kilkaset negatywnych opinii wyrażanych zarówno podczas spotkań konsultacyjnych, jak w piśmie.

Strona 294

Punkt 1 – Pytania od przedstawicieli Stowarzyszenia na Rzecz rozwoju Osiedla Kapuściska oraz innych mieszkańców biorących udział w spotkaniu były zawsze merytoryczne, a wynika to z faktu iż wśród członków Stowarzyszenia i innych uczestników spotkań byli specjaliści (chemicy, inspektorzy ochrony środowiska, technolodzy) pracujący w zakładach chemicznych, autorzy licznych publikacji, wspierani przez byłych radnych miejskich, przedstawicieli Rad Osiedli, dziennikarzy oraz działaczy ekologicznych. Szkoda, że na te merytoryczne pytania zazwyczaj nie można było usłyszeć merytorycznych odpowiedzi, a autorzy Raportu wielokrotnie reagowali agresją na pytania dotyczące szczegółów technologicznych budowy ZTPOK. Wszystkie spotkania były rejestrowane, więc jest możliwe przesłuchanie nagrań, wnioskujemy jednocześnie o sporządzenie stenogramów ze wszystkich sześciu spotkań konsultacyjnych (3 z września 2008 r. oraz 3 z listopada 2008 r.) i z obu rozpraw administracyjnych (z marca i maja 2009 r.) i dołączeni ich jako załącznik do Raportu.

Punkt 2 – W tym punkcie należy zaznaczyć, że budowa ZTPOK przy MKUO przy ulicy Prądocińskiej nie budziła sprzeciwu mieszkańców podczas spotkań konsultacyjnych. Całkowity brak sprzeciwu dotyczył dwóch pozostałych lokalizacji przy EC II oraz na terenie BPP.

Punkt 3 – Wśród załączników prezentujących artykuły na temat budowy ZTPOK znajdują się tylko te, które chwala inwestycję. Nie zamieszczono – prawdopodobnie celowo - ani jednego artykułu krytycznego lub takiego, który przedstawia krytykę ze strony mieszkańców lub mówi o działaniach Inwestora, które ograniczają udział społeczeństwa w postępowaniu. Wnosimy o uzupełnienie listy artykułów stanowiących załącznik do Raportu o następujące artykuły:

- „Płonące śmieci mogą przegrzać Bydgoszcz” Express Bydgoski 9 II 2009
- „Gorąco wokół spalarni” Express Bydgoski 20 II 2009
- „Tu się żyje – Kapuściska” Gazeta Pomorska 29 IX 2008
- „Kolejny krok ku spalarni” Express Bydgoski 26 XI 2008
- „O jeden zakład za dużo” Express Bydgoski 19 XI 2008
- „Na z góry upatrzone pozycje” Express Bydgoski 26 XI 2008
- „Aż 340 milionów na horyzoncie” Express Bydgoski 14 XI 2008

Ich kserokopie znalazły się w załączniku do tego pisma.

Strona 294

Z wniosków końcowych (tekst podkreślony) usunięto zapis o konieczności wynegocjowania umowy społecznej. W sprawie wyjaśnienia przyczyn tego działania złożyliśmy odrębne pismo do Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w dniu 15 maja 2009 roku. Po otrzymaniu wyjaśnień przedstawimy rozszerzoną opinię w tej kwestii.

Na dzień dzisiejszy nie jesteśmy w stanie zrozumieć, jakie od września 2008 roku pojawiły się nowe okoliczności, które przekonały autorów Raportu do usunięcia zapisu o umowie społecznej. Podejrzewamy, że bezpośrednią przyczyną usunięcia tego zapisu w porównaniu z wersją Raportu z września 2008 roku, był wniosek Stowarzyszenia zgłoszony w trakcie rozprawy administracyjnej w dniu 23 marca 2009 roku dotyczący przedstawienia w ciągu 7 dni od dnia rozprawy propozycji umowy społecznej. Do dnia dzisiejszego nie przygotowano i nie przedstawiono stosownego projektu umowy społecznej, zamiast tego wykreślono z Raportu zapis mówiący o konieczności zawarcia takiego porozumienia. Wnoskujemy o przywrócenie tego zapisu w postaci w jakiej występował w Raporcie z września 2008 roku oraz jak najszybsze przygotowanie projektu umowy społecznej.

Odpowiedzi na uwagi i wnioski zgłoszone do Raportu z września 2008 roku

Uwaga ogólna do wszystkich odpowiedzi. Zastosowano nierówną ocenę osób, stowarzyszeń i organizacji składających uwagi i wnioski do Raportu z września 2008 stosując podział na te zdaniem autorów ważniejsze i mniej ważne. Otóż podano nazwę podmiotu składającego wnioski jedynie w przypadku Stowarzyszenia Technologii Ekologicznych SILESIA, pominięto nazwę Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Osiedla Kapuściska oraz nazwiska mieszkańców, którzy indywidualnie składali wnioski i uwagi do Raportu. Wnoskujemy zatem o podanie przy każdym pytaniu na które pada odpowiedź nazwy podmiotu lub nazwiska osoby składającej wnioski i uwagi.

Odpowiedziano jednocześnie jedynie na część uwag i wniosków zgłaszanych do Raportu oraz podczas spotkań konsultacyjnych. Wnosimy zatem o zamieszczenie w Raporcie stenogramów ze wszystkich spotkań konsultacyjnych, co pozwoli na dokładne stwierdzenie jakie wnioski dotyczące ZTPOK zgłaszano podczas nich. Na stronie 315 Raportu zamieszczono fragment stenogramu jednego ze spotkań, więc nie widzimy powodu, dlaczego w Raporcie nie miałyby się znaleźć pełne stenogramy ze wszystkich spotkań oraz rozpraw administracyjnych. Wnosimy także o odpowiedzi na wszystkie, nawet te bardzo kłopotliwe dla autorów Raportu pytania, wnioski i uwagi.

Strona 295

Podana w odpowiedzi masa załadunkowa na poziomie 10 Mg może być odbiegająca od realiów, co potwierdził prezes MKUOK podczas listopadowych konsultacji społecznych. Ponadto trudno przyjąć za prawdziwe informacje, że ruch będzie się odbywał jedynie w godzinach 6-18, ze względu na fakt iż odpady komunalne będą przewożone głównie z terenu MKUOK, gdzie będą wcześniej trafiały zwożone z terenu województwa. Wnosimy zatem o zamieszczenie w Raporcie informacji jak obecnie wygląda praktyka dostarczania odpadów komunalnych do MKUOK (jakie godziny, jakie jest średnie załadowanie samochodów, ile śmieciarek w ciągu doby wjeżdża na teren MKUOK itd.).

Strona 299

Według autorów Raportu zastosowano do obliczeń właściwe dane dotyczące tła zanieczyszczeń. Tymczasem było to niemożliwe, bowiem na terenie planowanej inwestycji ZTPOK nie są prowadzone stałe badania i nie ma możliwości tym samym podania wyników

badan z tego terenu. Podejrzewamy zatem, że do obliczeń zastosowano średnie wyniki dla gminy Bydgoszcz.

Na terenie osiedla Kapuściska są w tej chwili prowadzone stałe badania zanieczyszczenia (przy ul. Wojska Polskiego 46) i od wielu lat wykazują one przekroczenia rocznych stężeń benzenu i toluenu. Wartości wielu innych substancji dochodzą do granic norm. Zanieczyszczenia te pochodzą z zakładów zlokalizowanych na terenie Bydgoskiego Parku Przemysłowego oraz w jego okolicach. Gdyby przyjąć prawdziwe wyniki tła, okazałoby się, że na terenie pobliskich osiedli, w tym Kapuścisk będzie dochodziło do przekroczenia wielu norm i uniemożliwiałoby budowę ZTPOK w BPP.

Nie ma możliwości aby budowa ZTPOK wpłynęła na obniżenie szkodliwych substancji emitowanych do atmosfery, które docierają do osiedla Kapuściska. Wnosimy zastosowanie wiarygodnych wyników badań tła dla obliczeń oraz wykonanie obliczeń dla terenu pobliskich osiedli: Kapuściska, Łęgowo, Wyżyny, Glinki itd.

Wnosimy także o dołączenie do Raportu pisma z WIOŚ, na podstawie którego przyjęto dane tła zanieczyszczeń powietrza.

Strona 302

Podejrzewamy, że blisko 300 osób, które wniosły uwagi dotyczące średniego rozkładu wiatrów napisały to na podstawie danych zawartych w Raporcie z września 2008 gdzie podano błędny opis róży wiatrów (zgubiono wiatr wschodni, dwukrotnie podając wiatr zachodni). Ten sam błąd znalazł się na stronie 130 uzupełnionego Raportu. Mamy nadzieję, że nie wykonano wszystkich obliczeń według tych błędnych danych. Jest to jednocześnie kolejny dowód indolencji autorów Raportu oraz pośpiechu, w jakim ten – jakże ważny dokument – powstawał.

Wnosimy o poprawienie danych dotyczących róży wiatrów, przyznanie się do błędu wprowadzania opinii publicznej w błąd oraz poprawienia wszystkich obliczeń, jeśli dokonano ich na podstawie błędnie przyjętej róży wiatrów.

Strona 304

Dokładne dane na temat tych badań wpływu spalarni na życie i zdrowie mieszkańców, które Stowarzyszenie przedstawiło w załączeniu do wniosków i uwag zgłoszonych do Raportu w dniu 27 listopada 2008 roku, są ogólnie dostępne w Internecie i zawierają informacje dotyczące zakresu i metodyki. Wnosimy o przetłumaczenie i dołączenie do Raportu opracowania „The Health Effects of Waste Incinerators” oraz innych opracowań, których listę Stowarzyszenie zamieściło w uwagach i wnioskach do Raportu z września 2008 roku.

Co do skansenu DAG Fabrik Bromberg, to bardzo cieszymy się, że autorzy Raportu zauważyli w końcu (po tym, jak Stowarzyszenie się o to upomniało) istnienie tego obiektu zlokalizowanego tuż obok działki planowanej budowy ZTPOK. W Raporcie z września 2008 roku nie było nawet wzmianki o DAG Fabrik Bromberg, widocznie te kilkaset budynków zbyt dobrze ukrywało się w lesie, albo autorzy Raportu nie pofatygowali się nawet aby zobaczyć miejsce inwestycji i wykazali po raz kolejny swój brak fachowości. Współczujemy jednocześnie osobom zwiedzającym skansen DAG Bromberg oraz eksponatom, które tam trafiają, bowiem jak podano w tym Raporcie maksymalny opad będzie w odległości około 300

metrów od komina, a więc dokładnie na zabytkowe budynki DAG Bromberg i tysiące zwiedzających je turystów z kraju i zagranicy.

Strona 306

Autorzy Raportu przewidują możliwość poprawy infrastruktury na okolicznych osiedlach w ramach budowy ZTPOK, jednocześnie wykreślają zapis o konieczności wynegocjowania umowy społecznej, czy otwierają Inwestorowi furtkę do ominięcia obowiązku inwestycji jako rekompensatę dla mieszkańców okolicznych osiedli.

Nie możemy zgodzić się, że obniżenie emisji substancji jest nieuzasadnione. Powinno się zastosować wszystkie dostępne nowoczesne technologie, niezależnie od ich kosztów, aby mieć pewność, że ZTPOK będzie jak najmniej szkodliwy dla mieszkańców okolicznych osiedli oraz tysięcy zwierząt, które żyją w lasach znajdujących się na terenie BPP oraz w jego okolicy. Wnioskujemy o takie opracowanie technologii oczyszczania spalin, aby normy zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery pozostawały na poziomie najnowocześniejszych podobnych zakładów z Europy Zachodniej. Proponowane wartości dla bydgoskiego ZTPOK co prawda mieszczą się w normach, ale daleko im do tego, jak czyste i nowoczesne mogą być spalarnie budowane w innych krajach.

Strony 315-322

Przedstawiono nieprawdziwy zapis przebiegu spotkania z dnia 20 listopada 2008 roku. Członkowie Stowarzyszenia brali udział w tym spotkaniu, podobnie jak we wszystkich innych i są w stanie jednoznacznie stwierdzić iż nie podawano tak szczegółowych odpowiedzi na zadawane wówczas pytania. W szczególności dotyczy to zamieszczonej na stronie 321 i 322 odpowiedzi na pytanie o „Maksymalny pułap emisji zanieczyszczeń” oraz odpowiedzi na temat „Przebiegu tras wywożenia z terenu ZTPOK żużli oraz niebezpiecznych substancji toksycznych”.

Zamieszczony w Raporcie zapis spotkania z dnia 20 listopada 2008 roku to jakaś „artystyczna wizja” tego spotkania. Wnosimy zatem o przesłanie Stowarzyszeniu nagrania tego spotkania oraz poprawienie nieprawdziwych lub odbiegających od rzeczywistości fragmentów zamieszczonego w Raporcie zapisu spotkania.

Podsumowanie

Uzupełniony Raport z kwietnia 2009 wprowadza znaczne zmiany do dokumentu, do tego stopnia, że mogłoby się rodzić pytanie czy mieszczą się one w granicach uzupełnienia, czy też mamy do czynienia z zupełnie nowym dokumentem. Po raz kolejny utwierdza jednak, że autorzy Raportu nie wykazali dostatecznej staranności podczas przygotowywania dokumentu. Jeśli błędy merytoryczne dotyczą spraw najprostszych (jak np. nazwa gazety, w której autorzy Raportu zamieszczali tekst sponsorowany mający ponieść wiedzę mieszkańców Torunia na temat spalarni, czy też błędy w opisie róży wiatrów, na podstawie której dokonano szeregu skomplikowanych obliczeń), można zakładać z bardzo dużym prawdopodobieństwem, że poważne błędy merytoryczne znalazły się także w obliczeniach. Nie jesteśmy w stanie jednak tego zweryfikować ze względu na brak danych wyjściowych, źródeł na podstawie których uzyskano dane używane w obliczeniach, a także ze względu na bardzo krótki czas, jaki

Inwestor dał na opracowanie uwag i wniosków do Raportu (Raport udostępniono na stronie Ratusza w dniu 20 kwietnia, natomiast termin na składanie wniosków upływał 21 maja 2009 r.).

Wielokrotnie w trakcie postępowania zwracaliśmy uwagę na poważne błędy dotyczące organizacji konsultacji społecznych. Do dnia dzisiejszego nie zorganizowano spotkań na terenie dużych osiedli mieszkaniowych sąsiadujących z Bydgoskim Parkiem Przemysłowym (Kapuściska, Glinki, Wyżyny), i to mimo tego, że zarówno Inwestor, jak i autorzy Raportu odpowiedzialni za organizację konsultacji zapewniali, że takie spotkania na terenie osiedli będą miały miejsce. Informacje na temat kolejnych spotkań z udziałem społeczeństwa (konsultacje czy rozprawy administracyjne) były podawane do informacji publicznej w sposób zenujący (np. na temat rozprawy administracyjnej z marca 2009 roku na terenie miasta pojawiło się 21 obwieszczeń wydrukowanych małą czcionką na kartkach formatu A4), nie zatem dziwnego, że udział społeczeństwa w konsultacjach był znikomy.

W związku z tymi wszystkimi błędami (w Raporcie, jak w sposobie organizacji konsultacji i kampanii informacyjnej) zasadne wydaje się poddanie Raportu i dotychczasowego przebiegu konsultacji pod ocenę specjalistom z Ministerstwa Środowiska oraz innych instytucji mających wpływ na tę inwestycję o co będziemy wnosić w osobnych pismach, jak również zajęcie się sprawą inwestycji przez bydgoską Radę Miasta, o co będziemy również wnosić w osobnym piśmie.

Z poważaniem

Załączniki:

- artykuł „Płonące śmieci mogą przegrzać Bydgoszcz” Express Bydgoski 9 II 2009
- artykuł „Gorąco wokół spalarni” Express Bydgoski 20 II 2009
- artykuł „Tu się żyje – Kapuściska” Gazeta Pomorska 29 IX 2008
- artykuł „Kolejny krok ku spalarni” Express Bydgoski 26 XI 2008
- artykuł „O jeden zakład za dużo” Express Bydgoski 19 XI 2008
- artykuł „Na z góry upatrzone pozycje” Express Bydgoski 26 XI 2008
- artykuł „Aż 340 milionów na horyzoncie” Express Bydgoski 14 XI 2008

Do informacji:

- Prezydent Miasta Bydgoszczy
- Rada Miasta Bydgoszczy
- Minister Środowiska
- Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska